

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті : зб. тез доп. навч.-метод. конф., Вінниця, 3 берез. 2026 р. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова. Вінниця, 2026. 828 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено результати наукових досліджень та практичних напрацювань, присвячених актуальним питанням трансформації сучасної освіти (зокрема медичної) в умовах глобальної цифровізації. Висвітлено ключові аспекти інтеграції європейських стандартів у вітчизняний освітній простір; впровадження в освітній процес інноваційних технологій (ШІ, VR/AR, e-learning симуляційне навчання), інструментів гейміфікації. Розглянуто реалізацію інтердисциплінарних підходів та новітніх педагогічних стратегій, кращих освітніх практик у підготовку фахівців.

Особливу увагу приділено питанням формування професійних компетентностей, удосконаленню методів контролю знань; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку вітчизняного та світового ринків праці; удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а також дотриманню принципів академічної доброчесності як фундаменту якості освіти.

Видання розраховане на науковців, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів освіти, працівників медичної галузі, які цікавляться впровадженням інновацій у педагогічну практику.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Петрушенко В. В.**, д-р. мед. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мазур Г. М.**, в. о. начальника навчального відділу

Члени редакційної колегії:

Белов О. О., д-р. мед. наук, доцент, **Заїчко Н. В.**, д-р мед. наук, професор, **Назарчук О. А.**, д-р мед. наук, професор, **Орлова Н. М.**, д-р мед. наук, професор, **Пипа Л. В.**, д-р мед. наук, професор, **Поліщук С. С.**, д-р мед. наук, професор, **Пшук Н. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Чорна В. В.**, д-р мед. наук, доцент, **Шінкарук-Диковицька М. М.**, д-р мед. наук, професор, **Браткова О. Ю.**, канд. мед. наук, доцент, **Гуцол В. В.**, канд. фарм. наук, доцент, **Михайлова І. В.**, канд. хім. наук, доцент, **Піліпонова В. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Таран І. В.**, канд. мед. наук, доцент, **Якименко О. Г.**, канд. мед. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

- Белов О. О., Пшук Н. Г.** Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Зміни до стандарту вищої освіти підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю І4 «Медична психологія» – нагальна вимога часу*..... 27
- Беляєв Е. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Синергія освітніх інновацій та практично-орієнтованої підготовки фахівців в ортопедичній стоматології*..... 31
- Бурдейна Л. В., Назарова М. С., Андрійчук В. М., Кузьміна Н. В., Швець Л. В., Іванкова А. В., Кульчицька О. М.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Сучасні реалії медичної освіти в Україні за умов пандемії COVID-19 та воєнного стану: досвід навчання іноземних студентів*..... 33
- Вихованець З. С. (Іжевська З.С.) Сімонова І. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Інноваційні парадигми у вищій медичній освіті України* 35
- Гомон М. Л., Тереховський А. І., Мельниченко М. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова., **Вигонюк А. В.** КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова» ВОР, **Гомон Р. О.** КНП «Вінницька обласна клінічна дитяча лікарня» ВОР. *Навчання протекції дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски* 39
- Дідич В. М., Назаренко Н. С.** Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. *Бінарне заняття як один із засобів інноваційних технологій навчання* 41
- Жамба А. О., Дорошкевич І. О., Семененко С. І.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Фармацевтична освіта в Україні: сучасні виклики та перспективи інтеграції до європейського освітнього простору* 44
- Жебель В. М., Сакович О. О., Франчук С. В., Палій І. К., Матохнюк М. О., Шевчук О. К., Дідик Н. В.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Штучний інтелект - сучасний інструмент в підготовці до проведення тематичного практичного заняття на клінічній кафедрі для здобувачів вищої освіти 4-5 курсів*..... 46
- Жмудь Т. М., Кукуруза Т. Ю., Гузюк Т. О., Мельник О. С.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Тьюторинг як альтернативний метод удосконалення навчання в сучасних умовах* 48

Жмур А. А., Балабуєва В. В., Гудзь М. А., Кацал В. А., Форманчук Т. В., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Формалізація тривалої медичної практики студентів хірургічного профілю як чинник підвищення якості практичної підготовки.....	51
Коновалова Н. В., Щербенюк Н. В., Крикус О. Ю. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Фармакотерапевтична грамотність - проблемне питання клінічної фармакології у медичних вузах Європи	54
Ксенчин О. О., Чернова І. В., Капітун А. Г., Ксенчина К. В. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. Інтеграція результатів клінічного аудиту в освітній процес як інструмент підвищення конкурентоспроможності випускника.....	56
Кучеренко О. М. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Особливості сексуальної освіти в контексті європейських стандартів та інноваційних підходів у медичній освіті.....	58
Масіброда Н. Г. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Європейські стандарти у медичній освіті	61
Масловський В. Ю., Межієвська І. А., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Особливості викладання циклу тематичного удосконалення за фахом "Інтервенційна кардіологія" на факультетах післядипломної освіти	65
Михальчук Т. І., Димчина Ю. А. Коноплицький В. С., Коробко Ю. Є. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Нові підходи у вищій освіті для потреб ринку праці.....	67
Некрут Д. О., Ільченко О. В. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. Системні інновації в медичній освіті як відповідь на зміни в суспільстві.....	70
Одарчук І. В., Пипа Л. В., Руда В. І., Лисиця Ю. М. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Комплементарність освітніх інновацій та потреб практичної педіатрії як основа сучасної якісної вищої медичної освіти.....	74
Ордатій Н. М. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Сучасні стандарти та інноваційні підходи у вищій медичній освіті.....	78
Палій Д. В., Гайдук О. А., Шкондіна О. Ф., Войналович О. О., Шмигельська Т. В., Вжецон Т. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. Формування компетентностей з біобезпеки в умовах сучасних викликів: роль симуляційного навчання та співпраці з клінічними базами	82

Палій Д. В., Гайдук О. А., Шкондіна О. Ф., Войналович О. О., Шмигельська Т. В., Вжецон Т. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Участь у кампаніях громадського здоров'я як інструмент формування «soft skills» та соціальної компетентності майбутнього лікаря</i>	85
Палій І. Г., Заїка С. В., Яцюк С. О., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Безперервний професійний розвиток як інструмент адаптації лікаря до потреб ринку праці: аналіз ефективності освітніх інновацій</i>	87
Петрушенко В. В., Гребенюк Д. І., Ружанська В. О., Собко В. С., Сідоров А. А., Шляхтюк Т. Р., Мельник Т. О. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Концепція LIFELONG LEARNING: нові стратегії вищої медичної освіти в умовах швидких змін на ринку праці</i>	91
Плюшко Р. І. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Європейські стандарти та інноваційні підходи до формування кадрового потенціалу</i>	95
Покидько М. І., Балабуєва В. В., Гончаренко О. В. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Посилення практичної та цифрової складової медичної освіти в умовах військового часу</i>	99
Полесья Т. Л., Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Реалізація європейських стандартів у ВНМУ ім. М. І. Пирогова - 20 років потому</i>	103
Сінчук Н. І., Шаламай М. О. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Європейські стандарти та інноваційні підходи в підготовці лікарів з медичної генетики в післядипломному просторі</i>	107
Ткаченко О. В. Орлова Н. М., Байдюк І. А. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Роль дисципліни «Система управління якістю (СУЯ) в системі охорони здоров'я» у підготовці магістрів спеціальності D3 Менеджмент та І9 Громадське здоров'я</i>	110
Чорна В. В., Гуменюк Н. І., Ангельська В. Ю. Поляруш В. В. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. <i>Формування професійних компетентностей фахівців медицини катастроф і військової медицини в умовах трансформації вищої освіти</i>	113
Шаповал І. І., Шкарівський Ю. Л., Швець Л. В., Орлова І. В., Перебетюк Л. С., Савицька О. О., Станіславчук М. А. Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. <i>Комплексність освітніх інновацій та формування професійних компетентностей майбутніх лікарів</i>	118

4. Healthcare organization management — Quality management systems — Requirements : ISO 7101:2023. URL: www.iso.org

5. Про затвердження Порядку контролю якості медичної допомоги: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 р. № 752. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1996-12>

6. Клініко-експертна оцінка якості медичної допомоги. *Міністерство охорони здоров'я України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-16#Text>

УДК 615.9:37.014

**Чорна В. В., д-р мед. наук, доцент
Гуменюк Н. І., Ангельська В. Ю.
Поляруш В. В.**

Кафедра медицини катастроф та
військової медицини

Вінницький національний медичний
університет ім. М.І. Пирогова

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ І ВІЙСЬКОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вступ Сучасний розвиток суспільства та зростання кількості надзвичайних ситуацій – від природних катастроф, а особливо повномасштабна війна в Україні висуває нові вимоги до системи охорони здоров'я та професійної підготовки медичних фахівців. Медицина катастроф і військова медицина потребують високого рівня спеціалізованих знань, практичних навичок та здатності оперативно реагувати в умовах невизначеності й стресу [1].

В умовах трансформації вищої освіти особлива увага приділяється інноваційним підходам до формування професійних компетентностей, що забезпечують не лише теоретичну підготовку, але й практичну спроможність фахівця ефективно надавати медичну допомогу в умовах бойових дій. Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці, зокрема у сфері медицини катастроф і

військової медицини, стає ключовим чинником підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, формування їх професійної мобільності та здатності до адаптації в умовах екстремальних обставин.

Мета нашого дослідження полягає у визначенні сучасних освітніх стратегій та підходів, які дозволяють забезпечити ефективне формування компетентностей фахівців медицини катастроф і військової медицини, відповідно до потреб практичної діяльності та викликів сучасного ринку праці.

Основна частина

У сучасних умовах повномасштабної війни рф проти України ключову роль у захисті життя та здоров'я населення відіграють фахівці медицини катастроф і військової медицини. Щоденні бойові дії, численні масові ураження та поранення обумовлюють потребу у висококваліфікованих спеціалістах, здатних діяти ефективно в екстремальних ситуаціях. Відповідно, традиційні підходи до підготовки медичних працівників зазнають суттєвих змін під впливом реалій війни, що вимагає переосмислення змісту, форм і методів вищої освіти.

Однією з ключових тенденцій є інтеграція практичного досвіду та бойових реалій у навчальні програми. Так, українські освітні та медичні установи активно розширюють курси з домедичної допомоги, тактичної медицини, управління медичною підтримкою у кризових умовах, що дозволяє здобувачам формувати критично важливі компетентності в реальних та симульованих надзвичайних ситуаціях.

Особлива увага в освітніх програмах приділяється **формуванню конкретних практичних компетентностей**, таких як надання домедичної допомоги, зупинки масивної кровотечі, серцево-легенева реанімація в умовах (ROOL 1), тактична евакуація в умовах бойових дій. Ці навички є обов'язковими для майбутніх фахівців, оскільки традиційні теоретичні знання без практичних умінь можуть бути недостатніми в умовах війни. Крім того, навчальні заклади впроваджують симуляційні тренінги, майстер-класи та

практичні заняття за алгоритмами MARCH і TCCC, що забезпечує максимально наближене до реалій бойових дій навчання.

Під час навчання на кафедрі МК та ВМ використовують наступні підходи:

1. Компетентнісний підхід. Фокусується на формуванні конкретних практичних навичок таких як, до прикладу, надання домедичної допомоги травмованому пацієнту, оцінка та зупинка зовнішньої критичної кровотечі, організація тактичної евакуації та роботи в умовах стресу та інші. Комплексний підхід до навчання забезпечує поєднання теорії та практики, що критично важливо для роботи в екстремальних умовах та дає змогу засвоїти алгоритми тактичної медицини.

2. Симуляційне навчання є одним з найдієвіших методів в умовах сучасної медичної школи. Засноване на використанні моделювання реальних надзвичайних ситуацій, в тому числі бойових. Здобувачі освіти тренуються на манекенах, VR/AR-платформах, полігонах (під час проведення військового збору для майбутніх медичних офіцерів), що відтворюють травми та кризові ситуації, що дозволяє розвивати швидкість прийняття рішень, стресостійкість і особливо командну взаємодію.

3. Проблемно-орієнтоване навчання (PBL). За цим підходом Студенти вирішують реальні кейси та сценарії, з якими стикаються у медицині катастроф і військовій медицині, що розвиває критичне мислення, аналітичні та комунікативні навички. Підходить для інтеграції знань з медицини, логістики, психології та управління кризами.

4. Інтеграція досвіду бойових медиків/парамедиків та використання їх реального бойового досвіду як навчального ресурсу є пріоритетною інтеграцією в навчальний процес в умовах сьогодення. Семінари та майстер-класи від практиків допомагають студентам зрозуміти особливості евакуації поранених, управління ресурсами та медичну логістику. Також це підвищує мотивацію здобувачів та формує адекватну практичну готовність.

5. Модульне та адаптивне навчання дозволяє швидко оновлювати знання студентів відповідно до нових викликів війни, зміни протоколів лікування та

стандартів безпеки. Заняття побудовані у вигляді **коротких інтегрованих модулів**, які можна швидко адаптувати під нові реалії.

6. Орієнтація на розвиток «м'яких навичок». Комунікація, лідерство, командна взаємодія, стресостійкість – важливі для ефективної роботи в кризових умовах. М'які навички сприяють формуванню професійної етики, відповідальності та емпатійного ставлення до пацієнтів. Вони забезпечують здатність майбутніх медиків/парамедиків приймати зважені рішення в умовах невизначеності та високого емоційного навантаження. Системний розвиток soft skills підвищує адаптивність фахівців до сучасних викликів медичної практики [2, 3].

Усі зазначені методи, що застосовуються на кафедрі медицини катастроф та військової медицини, реалізуються в інтегрованому форматі та охоплюють практичні тренінги, симуляційні заняття й міждисциплінарне навчання. Важливим складником освітнього процесу є також робота зі здобувачами, спрямована на проведення метааналізу світових наукових даних, підготовку наукових статей і розділів (глав) монографій, присвячених актуальним питанням надання сучасної домедичної тактичної допомоги [4-6].

Зазначений підхід забезпечує поєднання практичної підготовки з науково-дослідною діяльністю та сприяє формуванню професійних компетентностей майбутніх фахівців у сфері медицини катастроф і військової медицини.

Висновки:

Сучасна війна та надзвичайні ситуації в Україні висувають нові вимоги до фахівців медицини катастроф і військової медицини, що потребує оновлення освітніх програм та інтеграції практичного досвіду у навчальний процес.

Інноваційні освітні стратегії, такі як симуляційне навчання, проблемно-орієнтоване та модульне навчання, гібридні формати та інтеграція досвіду бойових медиків, парамедиків забезпечують ефективне формування практичних компетентностей здобувачів, критично важливих у кризових умовах.

Поєднання теоретичної підготовки, практичних навичок та міждисциплінарного підходу дозволяє підготувати висококваліфікованих, адаптивних та стресостійких фахівців, здатних ефективно діяти в умовах війни та інших надзвичайних ситуацій.

Список використаних джерел:

1. Глосарій медичних термінів з дисциплін медицина надзвичайних ситуацій, екстремальна медицина, екстрена та невідкладна медична допомога. Матвійчук М. В., Ангельська В. Ю., Чорна В. В. та інші. Навчальний посібник. Видавець ТОВ "Твори", ФОП Корзун Д.Ю., Вінниця, 2025 р., 68 с. ISBN 978-617-552-860-0

2. Бойчук, Т. М., & Попова, І. С. Симуляційні технології навчання як невід'ємна складова компетентнісного підходу в сучасній вищій медичній освіті. *Медична освіта*, 2024. (3), 70–76. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2024.3.14743>

3. Гудима, А. А., Ляхович, Р. М., & Кіцак, Я. М. Досвід використання симуляційних методів навчання з імплементацією сучасних клінічних протоколів для здобувачів вищої освіти за спеціальностями «Медицина» І «Медсестринство». *Медична освіта*, 2024. (2), 102–108. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2024.2.14822>

4. Мета-аналіз ознак, симптомів, патофізіології, клінічних результатів при холодових травмах внаслідок дії низьких температур у військовослужбовців у світі. Чорна В. В., Шкондін С. В., Нестерова С.Ю. та інші. Вісник Вінницького національного медичного університету. 2025. Том 29. № 2. С. 337-346 [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2025-29\(2\)-28](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2025-29(2)-28)

5. Ресусцитація з використанням свіжої цільної крові в умовах воєнного часу: досвід воєнної медицини України та перспективи подальших досліджень. Чорна В.В., Сирота М.Г., Сирота Г.Г. Матеріали XXI Наукової конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Перший крок в науку – 2025», 17-18 квітня, Вінниця, ВНМУ ім. М.І.Пирогова, С. 321

6. Аналіз використання, ефективності, ускладнень засобів тимчасової зупинки кровотечі у воєнних конфліктах світу та досвід Збройних Сил України під час війни. Чорна В.В., Гринзовський А.М., Калашченко С.І. та інші. *Intellectual capital is the foundation of innovative developmen '2025*, Innovative technology, security, medicine, biology, agriculture, art history, – Karlsruhe, – Germany, Monographic series «Scientific thought development '2025. Book 41. Part 6, Chapter P. 1-77 DOI: 10.30890/2709-2313.2025- 41 - ISBN 978-3-98924-102-2

УДК 378.091.31:61:001.895

Шаповал І. І., доктор філософії
Шкарівський Ю. Л., канд. мед. наук, доцент
Швець Л. В., канд. мед. наук, доцент
Орлова І. В., канд. мед. наук
Перебетюк Л. С., канд. мед. наук, доцент
Савицька О. О., канд. мед. наук, доцент
Станіславчук М. А., д-р мед. наук, професор
Кафедра внутрішньої медицини № 1
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

КОМПЛЕКСНІСТЬ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Сучасні виклики, зумовлені пандемією COVID-19 та повномасштабною війною російської федерації проти України, актуалізували необхідність трансформації системи вищої медичної освіти [2, 4]. В умовах надзвичайних ситуацій особливого значення набуває впровадження ефективних освітніх моделей, здатних забезпечити безперервність навчального процесу та відповідність підготовки майбутніх лікарів реальним потребам ринку праці у сфері охорони здоров'я.

Мета роботи – проаналізувати можливості та ефективність змішаного (аудиторно-дистанційного) формату навчання у формуванні професійних,